

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita Ioannis Berchmanni Flandro-Belgæ Religiosi
Societatis Iesv**

Cepari, Virgilio

Antverpiæ, 1630

Tentationum contra puritatem tam animo quam corpore expers.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46083](#)

camdem se insinuet societatem , ac tum
suspicionibus vri ; iras subinde inter vtrum-
que familiarium nasci , atque erumpere in
rixas; alterum alterius excusare peccata , & si-
ne correctione tegere ; aliaque eius generis
multa, vberius à S.Bonauenturâ pertractata;
ad quæ Ioannes subiunxerat , illud quoque
euidens esse signum improbæ familiaritatis,
cùm amicus occasionem dat culpæ alicuius
admittendæ aut legis violandæ, nec alteri ta-
men animus est eā fidentiâ libertateque se-
ptus, vt errati aut legis amicum audeat ad-
monere , vel abnuere se id esse commissu-
rum. Intentissimam hanc curam , quâ se
Ioannes oculosque suos in officio tenuit, quâ
verecundiam semper præstítit, ingluuiem ex-
pugnauit, amicitarum scopulos defugit, tam
insigni castitatis prærogatiua Deus cumula-
uit, vt vitam omnem obſcœnis animi corpo-
risque motibus egerit expertem . Quod or-
namentum tantò profectò est æstimabilius,
quantò inter homines rarius , nec vulgò niſi
illis (neque tamen omnibus) concedi soli-
tum , qui mortalibus perpetuò culpis per sin-
gulare Dei præſidium immunes , vitam om-
nem innocentissimè traduxeré. Ac de men-
tis vacuitate ita enuntiauit doméstico cui-
dam, parcus alioqui rerum suarum laudator.
Ego, inquietabat, Dei Virginisq; beneficio, non

memini me umquam cogitatione ullâ impudicâ oppugnatum : contrâ verò quam maximè abhorreo à re qualibet contraria castitati. Quam autem auerso fuerit animo ab omni obscenitate, vel eo intelligi potest, quod, cùm ad legendas suas meo Confessiones S. Augustini, ob præclarissima quædam opusculi illius lumina, inflammatosque affectus, adductus es-
set ; mox ille, offensus lectione noxarum (in quas Augustinus præceps ruerat impetu adolescentiæ) ad me è vestigio venit : & , Pater, inquit , non sapit mihi lectio Confessionum S. Augustini ; quo ego intellecto , vt in poste-
rum lectione abstineret, imperavi.

Mordebit haud dubiè hæc narratio eorum animos, afficietque pudore, qui curiosâ Poëtarum & obscenorum librorum voluta-
tione , perniciosissimis scilicet malorum au-
toribus ac magistris, capiuntur. Quid enim aliud, quam mentem impuris cogitationibus plenam, lasciuis motibus, fœdisque imaginib-
us concitant ? quæ animi puritatem labefac-
tant, orationes, ceterasque mentis exercita-
tiones hebetant penitus atque eneruant.

Neque verò sola illi mens erat dishonestis cogitationibus vacua , sed & corpus omnis lasciuia expers : quod ego illius ipsius affir-
matione didici , qui extremo Decembri an-
ni M. DC. XX. redditurus mihi, vtpote Supe-
riori,

JOANNIS BERCHMANNI. 85
riori, progressus sui rationem, ut legibus mo-
ribusque apud nos est receptum, id apertè in-
dicauit, quod singulari beatissimæ Matris
beneficio adscribebat, quæ sui non modò vi-
gilantis, verùm etiam dormientis tutelam
suscepisset, ex quo priùs semper quàm dor-
mitum iuerat, Angelicam illi salutationem
persoluisset in honorem immaculatæ Con-
ceptionis. At verba illius potiùs, quæ litteris
mandata post mortem reliquit, quæq; idem

viuus mihi retulit, in medium proferamus.
Circa castitatem, inquit, de die per Dei gratiam,
& auxilium beatissimæ Virginis, nullum sensi
motum, noctu, ter vel quater in somno: ac tum
sentio me quasi ab aliquo excitari, ab eo tempore
quo ante cubitum cœpi dicere Ave Maria, ad
honorem immaculatæ Conceptionis beatissimæ
Virginis. Ut igitur, quæ ei diuinitus data erant
ornamenta, indies augebantur, ita multò
*quàm anteà liberiorem purioremque se sen-
sit anno M. DC. XXI. qui vltimus fuit vitæ:*
quo iterùm cùm ad XIV. Kalendas Iulias de
rebus animi sui ad me referret in proximum
renouandorum votorum diem (qui futurus
erat B. Aloysio Gonzagæ festus) magno suo
gaudio narrauit, eo se anno neque interdiu,
neque noctu, neque in vigiliâ, neq; in somno,
per singularem beatissimæ Virginis opem,
vllam aut animo cogitationem aut phan-

F 3 tasiâ

taſiā imaginēm, aut corpore motū caſtitati repugnantem percepisſe; ſicq̄e ut ſcripto circumferre conſueuerat, quæ mecum com- muniſabat, ita ea hiſ verbis conſignarāt: *Cir- ca caſtitatem nihil ſenſi, nec umquam melius mihi videor habuiſſe beneficio beatissimae Virgi- nis.* Et cum eo ſanē cōuenit, quod & P. Thomas Maſſucci, (qui per id tempus confeſſio- nibus eius audiendis vacabat) teſtatus eſt, Ioannem neque per vigiliam neque per ſom- num turpibus vlli cogitationib⁹ umquam fuifſe concitatū. Quæ omnia cūm à quo- piam Collegij Romani Sacerdote narrata eſſent Illuſtrissimo Cardinali Bellarmino, ad D. Andreę agenti, ſolutus in lacrymas Cardi- nalis cum admiratione; Singularem profeſtō gratiam, inquit, Iuuenis (qualis Ioannes erat) valentis ac ſpiritibus pleni! Quid igitur miri, fuifſe eum vulgò ab omnibus pro Angelo habitum, eoq̄ue nomine appellatum, quando humanis alligatus membris, humanæ dege- ret expers miferiæ, contereretq̄ue cum ipliſ Angelis de palmā caſtitatis? Nam hi, vt ait Bernardus, etſi virginitate quidem glorien- tur, quia tamē extra carnem, feliciores ſunt hac parte quam fortiores: at fortunatissimus hic Adolescentis in medijs cupiditatum ardo- ribus non modò non vrebatur, ſed ne qui- dem incaleſcebat: diceres communem na- turæ

*A P. Tho-
mā Biſdo-
mini.*